

Historie

Sbor dobrovolných hasičů ve Zbelítově byl založen na počátku roku 1905. „Dne 8. ledna byl veřejně předložen Protokol o zřízení Druhé Hasičské stříkačky pro obec, před všemi přečten a v plném souhlasu za dobře uznan. Dne 29. ledna 1905 obchůzkou Jednatele bylo přihlášeno a do Matřiky zanešeno 26 činných členů Hasičských“. Tito členové složili 30 haléřů na pojištění proti úrazu. Do sborové kasy přispěl obecní výbor 200 korunami, a přispívající členové sboru každoročně jednu korunu. Byla podána přihláška do župy Milevské. V březnu byla pořízena nákladem 800 zlatých stříkačka. Za účasti všech členů sboru a agenta z Prahy byla vyzkoušena, a poté v srpnu panem děkanem z milevského chrámu Páně posvěcena. V prvním roce činnosti byla také postavena na návsi hasičská zbrojnice za 190 korun a 20 haléřů, to protože „všechno občanstvo na stavbě pracovalo zdarma“.

Již od roku 1906 byla ustanovena povinnost hasičských hlídek v době žní, které byly s malými přestávkami a obměnami prováděny až do roku 1979.

Sbor se účastnil hašení požárů ve Zbelítově v čp. 17 v roce 1905, v čp. 11 v roce 1906, kdy oheň zasáhl ještě sousední stavení čp. 31 a stodolu čp. 20, a s hašením pomáhali i sbory z okolních obcí, a dále i požár stodoly u čp. 8 v říjnu 1918 kdy „sboru místním podařilo se ohrožené sousední budovi úhájil s nadlidskou námahou ačkoli stodola celá ze dřeva křehla došky i s úrodou podlehla požáru v popel“.

Sbor pomáhal i při požárech v okolních obcích jako např. v Pechově Lhotě, Oseku, Jíckovicích nebo Velké, jak dokládají zápisy v kronice.

Sbor se ovšem nezúčastňoval pouze pravidelných cvičení, župních sjezdů či hašení požárů, ale i slavnostních okamžiků tehdejšího života, jako byly církevní, občanské a jiné významné události. Též vystupoval k oslavě svateb, a také na pohřbech členů sboru a jejich nejbližších příbuzných.

V červenci 1914 byli členové sboru zmobilizováni do zbraně. Po dobu 1. světové války byla činnost sboru utlumena, a oživila se až po jejím skončení.

V roce 1921 byla činnost sboru nevalná, a tak se na mimořádné valné hromadě hlasovalo, zdali má význam dále pokračovat nebo sbor rozpustit. Usneseno bylo, aby se sbor zachoval.

V roce 1922 byl pořádán vůbec první sborový hasičský ples, který byl úspěšně v následujících letech zopakován. Ten první byl ovšem s prodělkem.

Kulturní činnost byla v následujících letech doplněna divadelními představeními, po nichž obvykle následovala taneční zábava. Tyto akce přinášely i nějaké finance do sborové pokladny.

Za peníze z pokladny byly pořízeny pracovní obleky a v roce 1931 bylo v majetku sboru „schledáno 17 výzbrojů 13 blůs a 10 kalhoty“.

Od roku 1927 byl náš sbor přidělen k nově utvořenému okrsku milevskému.

V únoru 1928 byl ustanoven ženský odbor hasičský, který se zúčastňoval všech sborových činností, včetně hašení požárů. Odbor měl trvání do roku 1932.

V červnu 1937 se konala slavnost posvěcení pomníku padlých ve světové válce „při níž čestně vystoupil sbor hasičský. U příležitosti této slavnosti pořídilo si hasičstvo sboru našeho nové obleky.“

S rozvojem techniky doznala pokroku i technika hasičská. Na podzim roku 1939 byla zakoupena motorová stříkačka od firmy Stratílek z Vysokého Mýta za 28 000 korun, která byla vysvěcena až po skončení války.

Po druhé světové válce nebyly požáry tak časté, patrně z důvodu lepší prevence, větší opatrnosti obyvatel, a zvýšení požárního zabezpečení budov.

S koncem války přišlo opětovné oživení veškeré činnosti ať už profesní tak i společenské, které bylo v padesátých letech 20. století následováno zpolitizováním činností sborů tehdejšími režimem. Museli být pravidelně odesílána měsíční hlášení, Sbory dobrovolných hasičů se přejmenovaly na Hasičské jednoty, barva stejnokroje se ze zelené barvy změnila na modrou.

V březnu 1959 je proveden zápis o uspořádaném sběru odpadových surovin – železa, hadrů, papíru, a kostí - na podporu sborové pokladny.

Od roku 1951 byl volen preventista, a od roku 1959 jsou v kronice prováděny zápisy o pravidelných preventivních prohlídkách objektů v obci. Postupně se důraz na tyto prohlídky obecně snižoval, a kolem r. 2001 byla povinnost tyto prohlídky provádět zrušena.

Významnou činností členů našeho sboru v 60. letech minulého století byla účast na výstavbě v horní části obce zvané na drahách, od dnešní autobusové zastávky k Milevsku. V roce 1961 bylo rozhodnuto postavit novou hasičskou zbrojnicí se zasedací místností a patrem, a hned se s pracemi započalo. V roce 1966 se pokračovalo výstavbou prodejny Jednoty vedle zbrojnice a výstavbou nového rybníka na drahách. V letech 1967-1972 to byla výstavba kulturního domu, v proluce mezi zbrojnicí a prodejnou, včetně druhé etapy, rozšiřující sál o jeviště s potřebným zázemím nad nově budovanými prostory národního výboru. A v letech 1970-71 bylo za kulturním domem vybudováno koupaliště jakožto požární nádrž.

Hasičské plesy se zprvu odbývaly v zasedací místnosti zbrojnice. V lednu 1968 pořádal náš sbor první požárnický ples v nově otevřeném kulturním domě, s účastí kolem 280 lidí. Dům byl využíván i jinými spolky a organizacemi, ze Zbelítova i okolí. Účast 150 lidí byla považována za slabou.

Nové stejnokroje v počtu 24 kusů byly pořízeny v roce 1972. Část byla uhrazena ze sborové pokladny, část z pokladny místního národního výboru, a poslední část obdržel sbor zdarma od okresního výboru ČSPO v Písku. Protože technika zastarávala, přidělil okresní výbor na jaře následujícího roku zdarma ještě novou motorovou stříkačku PPS12.

Novou etapou v historii sboru byla práce s mládeží. Na jaře roku 1978 bylo založeno žákovské družstvo v počtu 12 žáků s hlavním vedoucím V. Řehořem starším, kterému v průběhu let pomáhali další členové sboru. Mládež se seznamovala s hasičskou tematikou a postupně se ukazovali dobré výsledky jejich snažení. Aktivita mladých byla prezentována také formou kulturních vystoupení na schůzích sboru, kde jejich počet občas převyšoval počet dospělých.

Asi poslední velkou stavbou v akci Z, na které odpracovali členové sboru spousty brigádnických hodin, byla výstavba mateřské školky v letech 1978-81.

Kromě péče o novou techniku byla tato věnována i starší technice sboru. Během léta roku 1979 byla dána do chodu stará motorová stříkačka „Stratílek“, a k výročí oslav 75 let trvání sboru byla nově natřena stará ruční stříkačka, a přeparkována ze staré garáže u bytovky č. 6 do nové zbrojnice.

V posledních dvaceti letech minulého století naštěstí nebylo mnoho výjezdů k požárům. V srpnu 1990 hořela sláma na poli u Oseka. Náš sbor zajišťoval plnění cisteren vodou u jezu ve Velké spolu s místním sborem, a několik našich členů pomáhalo s dohašováním ohnisek kolem požářiště. Další dva požáry, naštěstí menšího rozsahu, se odehrály přímo v obci. V odchovně prasat shodila selata lampu do nastlané slámy, a v roce 1997 shořel menší dřevěný seník pod hrází rybníka Dohod'ák. Oba požáry likvidovali profesionální hasiči z Milevska, kteří přibližně 4 km k ohni zvládli dříve, než se stačila zmobilizovat naše zásahová jednotka. V novém století se náš sbor účastnil po dva víkendové dny v únoru 2004 hašení lesního požáru u Sobědraže, a v lednu 2007 při požáru podkroví rodinného domu č. 108 pomáhal při zásahu a následně ještě naše hlídky pravidelně kontrolovali místo požáru až do dopoledních hodin následujícího dne.

Finanční podporou pokladny sboru bylo ke konci minulého století pořádání plesů, sběr železného šrotu, sběr kamene na polích JZD, ale i prodej usušeného sena z bývalého pastviště

pod hrejkovickou silnicí, které bylo v roce 1986 vedením JZD přiděleno našemu sboru jako cvičiště a hřiště. V letech 1985-89 činnost sboru finančně podporoval také národní výbor v Milevsku, pod který naše obec v těchto letech patřila.

Po revoluci se v devadesátých letech minulého století „Svaz požární ochrany ZO Zbelítov“ přejmenoval na „Sbor dobrovolných hasičů Zbelítov“, namísto požárníků tu byli opět hasiči, byly vydány nové hasičské symboly. Zřizovatelem zásahové jednotky sboru dobrovolných hasičů se namísto národního výboru stal obecní úřad. Pro nás opět nově obnovený úřad ve Zbelítově. Ten uhradil opravu motorové stříkačky, která špatně nasávala vodu, a v roce 2002 zakoupil starší vozidlo Avie Furgon. Úsilím několika členů sboru a zafinancováním potřebného materiálu ze sborové pokladny, byla Avie upravena pro potřeby sboru. Do té doby se v případě výjezdu musel shánět nějaký traktor, který by se postaral o dovoz materiálu na místo zásahu, a pro přepravu družstev na soutěže bylo využíváno dopravních prostředků místního zemědělského družstva.

Dlouholetá práce s mládeží byla korunována významnými úspěchy v devadesátých letech minulého století, kdy funkci vedoucího mládeže od V. Řehoře staršího postupně převzal J. Chvojan, a V. Řehoř mladší. V roce 1990 obsadilo v okresním kole hry Plamen družstvo mladších žáků 1. místo, a družstvo starších místo druhé. Starší žáci navázali v roce 1993 a 1994 1. místem v okresním kole, a postoupili do kola krajského. Stejně dobře si vedla i družstva dorostenců. V letech 1992-1994 postoupili do krajského kola kde obsadili pokaždé 6. místo, a poté jejich nástupci v letech 1997 a 1998 dokonce v kraji dosáhli vždy shodně na 3. místo.

Od roku 1997 je Okresním sdružením SDH v Písku organizována pohárová soutěž O putovní pohár hasičů okresu Písek, která se postupně stala velmi populární. Všech ročníků této pohárové soutěže se náš sbor účastní od samého začátku bez přerušení, pouze s obměnami v obsazení družstva, a v letech 1998-99 jsme dokonce měli i družstvo druhé, což bylo tehdejší družstvo dorostenců. Naše soutěžní družstvo se stále řadí mezi ty lepší družstva, která útočí na přední pozice. Naším nejvýznamnějším úspěchem v průběhu pohárových soutěží bylo celkově 2. místo ve čtvrtém ročníku, v roce 2000.

V roce 1998 se obnovila tradice hasičských plesů, a jako jediný ples v roce je tento hojně navštěvován, především z řad místních občanů. Jinak tomu bylo s pouťovými a posvícenskými zábavami, které se také sbor pokusil několikrát zorganizovat, ale kvůli malé účasti na ně obvykle musel doplácet.

Jiným druhem zásahů hasičů se v poslední době stala pomoc občanům při ohrožení přírodními živly, obvykle přívalovými dešti. Ty se v naší obci vyskytly v květnu 1995, a při povodních v srpnu 2002. Nejvíce postiženým místem v naší obci byly stavení a pozemky v okolí návsi, které jsou pod úrovní silnice. Potrubí v takových případech nebylo schopno náhlé obrovské množství vody pojmout. Navíc ho ucpávaly předměty a tráva přinesené po potoce od Zlatiny, a voda se valila přes silnici do níže položených míst. V srpnu 2002 byly srážky tak intenzivní, že se rozvodňovaly i malé potůčky. Po Vltavě šla obrovská povodňová vlna do Prahy, kde se spojila s povodňovou vlnou z Berounky, a pokračovala dále po Labi přes Děčín do sousedního Německa. První povodeň zasáhla naši obec 7. srpna, a druhá ještě větší o šest dní později. Členové našeho sboru a občané obce zasahovali pokaždé dlouho do noci, a při druhé povodni ještě i druhý den hned časně zrána, ještě za tmy. Po povodni členové sboru prováděli úklid nánosů ze silnice, a odčerpávali a čistili, i opakovaně, při povodních zatopené a znečištěné studny. Po zmíněných povodních nechal Obecní úřad vybudovat otevřený přepadový kanál z návsního rybníka, aby se při případné další povodni voda alespoň trochu usměrnila do odpadního potrubí pod silnicí.

Současnost

Hasiči byli a jsou nositeli kultury a života v obci, i když postupem doby v menší míře než tomu bývalo v minulosti. Každoročně pořádáme hasičský bál s tradičně bohatou tombolou a podporou jak ze strany sponzorů tak i místních občanů, provádíme sběr železného šrotu, a aktivní hasičská činnost a připravenost je udržována díky nespočtu soutěží v průběhu každého roku, a to jak v kategorii dospělých tak i mládežnických.

Ze získaných finančních prostředků z činnosti sboru je nakupován potřebný materiál a věci pro aktivní činnost sboru. O techniku, výzbroj, a výstroj je členy sboru řádně pečováno. Vlastní prostředky i prostředky svěřené obcí jsou pravidelně kontrolovány a udržovány v provozuschopném stavu po celý rok.

Mimo potřebných věcí pro aktivní činnost sboru se postupně od roku 2001 začaly nakupovat našim členům nové vycházkové stejnokroje pro vystupování při slavnostních okamžicích. Na konci roku 2009 vlastnil náš sbor celkem 16 nových stejnokrojů.

Další významnou každoroční investicí sboru je financování činnosti družstva mladých hasičů, kteří, doufáme, budou našimi úspěšnými pokračovateli a nositeli tradic.

Samozřejmostí je spolupráce s obecním úřadem, která je na dobré úrovni. Pomáháme při různých pracích a akcích organizovaných obcí, a výsledky naší hasičské práce prezentované zejména na soutěžích dospělých i mládeže, zviditelňují jméno naší obce v rámci našeho okresu, ale i za jeho hranicemi.

Obec je také dle zákona zřizovatelem zásahové jednotky SDH obce, kterou tvoří třináct členů našeho sboru. V rámci svých možností obec dovybavuje jednotku potřebnou technikou a zásahovými prostředky. Tato pro nás nová výbava, i když někdy již staršího data výroby, zkvalitňuje naše materiální zázemí, a podporuje připravenost pro případný zásah.

Materiál zakoupený obcí pro jednotku, i opravy budovy zbrojnice, byly v posledních letech pořizovány díky dotačním titulům vyhlašovaných Krajským úřadem.

Z grantů Jihočeského kraje bylo Obecním úřadem pro naši jednotku pořízeno:

- v roce 2007 - plovoucí čerpadlo a třídičný hliníkový žebřík (10m)
- v roce 2008 - zrekonstruována požární zbrojnice - nová elektroinstalace, zmenšení oken a záměna výplně z drátoskla za luxfery, vymalování
- v roce 2010 - hasičská stříkačka PS12 po GO, s motorem 1500ccm
- v roce 2012 - startovací vozík, a pláště s oteplenou vložkou do nepříznivého počasí.

Obci se nepodařilo získat dotaci na opravu fasády zbrojnice a výměnu oken v r. 2008, která se zrealizovala až v r. 2011 s pomocí obdržené dotace z „Programu obnovy venkova“. Dále obci nebyla přiznána dotace na nákup vysílaček a nákup zásahových přileb v r. 2009. Přilby, sice starší ale velmi zachovalé z mirovického SDH, byly přesto ještě téhož roku zakoupeny Obecním úřadem z vlastních prostředků.

Bez této podpory z krajských grantů by se údržba zbrojnice a vybavenost naší jednotky zlepšovala podstatně pomaleji, a v některých případech by k ní ani nedošlo.

Na závěr patří poděkování všem členům našeho SDH, včetně naší mládeže, kteří se svou aktivní činností starají o dobré fungování sboru, a přispívají tak k jeho reprezentaci.